

Bezpieczeństwo meczów piłkarskich i innych imprez masowych – nowa konwencja ratyfikowana

Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 21 kwietnia 2017 roku o ratyfikacji Konwencji Rady Europy w sprawie zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi podczas meczów piłki nożnej i innych imprez sportowych, sporządzonej w Strasburgu dnia 4 maja 2016 roku.

Celem Konwencji Rady Europy jest zapobieganie incydentom i zakłóceniom porządku publicznego stanowiącym zagrożenie dla życia i zdrowia osób uczestniczących w meczach piłki nożnej i innych imprezach sportowych, które pojawiają się na obiektach sportowych. Innowacyjnym rozwiązaniem w tym obszarze jest przyjęcie, jako nadrzędnej zasady zintegrowanego, wielopodmiotowego podejścia do bezpieczeństwa realizowanego w oparciu o trzy filary (bezpieczeństwo, zabezpieczenie i obsługa) oraz współpracę wszystkich instytucji i zainteresowanych stron.

Poprzedniczką obecnie ratyfikowanej Konwencji była Europejska konwencja w sprawie przemocy i ekscesów widzów w czasie imprez sportowych, a w szczególności meczów piłki nożnej, sporządzona dnia 19 sierpnia 1985 roku. Została ona następnie ratyfikowana przez 42 państwa. W ciągu ostatniej dekady Konwencja ta zdezaktualizowała się i stała się niespójna. Komitet Ministrów Rady Europy na posiedzeniu w grudniu 2013 roku podjął decyzję o aktualizacji Konwencji i powierzył to zadanie Stałemu Komitetowi. Przyjęcie zintegrowanego, wielopodmiotowego podejścia opartego na wskazaniu trzech platform: bezpieczeństwa, zabezpieczenia i obsługi, odzwierciedla pogląd, że skupianie się wyłącznie na zagrożeniach nie prowadzi do stworzenia odpowiednich, skutecznych środków ograniczenia ryzyka. Skuteczniejszym rozwiązaniem jest wdrażanie zarówno środków bezpieczeństwa i zabezpieczenia, jak i właściwej obsługi widzów, które silnie wpływają na zachowania kibiców. Wdrożone profesjonalnie, adekwatnie do sytuacji i z zachowaniem zasady współpracy i dialogu wszystkich stron niwelują możliwość wystąpienia ekscesów.

Konwencja wskazuje, że jej postanowienia powinny być stosowane do wszystkich krajowych i międzynarodowych meczów piłki nożnej na poziomie zawodowym, ale każde państwo-strona może zdecydować, czy postanowienia te należy stosować również do meczów piłkarskich niższej rangi czy też imprez sportowych w innych dyscyplinach. Obowiązki nałożone na państwa-strony nie kolidują z zasadą autonomii sportu w Europie, która została przyjęta i określona przez Komitet Ministrów Rady Europy.

Środki zapobiegania przestępstwom w obiektach sportowych są już odzwierciedlone w polskim systemie prawnym. Ustawa z dnia 20 marca 2009 roku o bezpieczeństwie imprez masowych reguluje szczegółowo większość aspektów związanych z systemem zabezpieczenia, bezpieczeństwa i obsługi podczas imprez masowych, w tym masowych imprez sportowych w Polsce.

Konwencja akcentuje potrzebę prowadzenia skutecznego i partnerskiego dialogu przez podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo wydarzeń sportowych, na poziomie krajowym, międzynarodowym, jak i lokalnym. Instytucje biorące udział w postulowanej współpracy to m. in. władze miejskie, policja, lokalne społeczności, przedsiębiorcy, przedstawiciele kibiców, kluby piłkarskie oraz stowarzyszenia. Podpisanie Konwencji jest równoznaczne z zobowiązaniem się państwa do zachęcania instytucji publicznych i prywatnych, społeczności

lokalnych oraz przedstawicieli kibiców do inicjowania i udziału w projektach zmierzających do zapobiegania przestępczości i wspierania wzajemnego poszanowania i zrozumienia.

Zakres regulacji Konwencji wybiega poza problematykę organizacji samej imprezy masowej – wskazuje się w niej bowiem, że potrzeba zachowania zasady praworządności nie dotyczy jedynie obiektu sportowego w czasie trwania wydarzenia, ale również jego otoczenia, tras dotarcia na stadion, tzw. stref kibica oraz innych miejsc przebywania wielu tysięcy widzów, także przed rozpoczęciem i po zakończeniu imprezy sportowej.

Poruszona w omawianej Konwencji problematyka przeciwdziałania dyskryminacji i nietolerancji znajduje odzwierciedlenie w przepisach polskiego prawa już na poziomie ustawy zasadniczej. Podpisanie Konwencji wiązać się będzie z zobowiązaniem strony do zachęcania podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo imprez masowych do zapewnienia na obiekcie sportowym środowiska sprzyjającego integracji społecznej, tj. przyjaznego dla wszystkich grup społecznych (w tym dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych), przez zapewnienie dobrych warunków widoczności oraz dostępu do odpowiednich urządzeń sanitarnych i obiektów małej gastronomii.

W treści Konwencji znajduje się również odniesienie do przestępstw popełnianych przez kibiców za granicą. Jego celem jest zapewnienie, że wobec osób dopuszczających się tego typu przestępstw zostaną zastosowane odpowiednie kary w kraju, w którym przestępstwo zostało popełnione lub w kraju, w którym taka osoba zamieszkuje lub którego jest obywatelem (lub w obu tych państwach). Wszystkie kary będą nakładane zgodnie z regulacjami prawnymi i administracyjnymi danego kraju. W Polsce zarówno przepisy ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, jak i udział polskiej Policji w strukturach międzynarodowych, gwarantuje realizację tych postanowień na terenie kraju.

Państwa-strony Konwencji zobowiązane są do utworzenia krajowego punktu informacyjnego do spraw piłki nożnej, który będzie działać, jako punkt kontaktowy służący wymianie informacji i danych na temat meczów piłki nożnej o charakterze międzynarodowym oraz prowadzeniu międzynarodowej współpracy policyjnej w tym obszarze (National Football Information Point – NFIP). Obecnie krajowe punkty NFIP są obowiązkowe w każdym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Jednym z rozwiązań wpisanych w założenia nowej Konwencji Rady Europy, jest zobowiązanie stron do dążenia do wdrożenia procedury licencjonowania (certyfikacji) stadionów. Zgodnie z tym artykułem, państwom sygnatariuszom powierzone zostało zadanie zapewnienia wprowadzenia przez właściwe władze publiczne takich przepisów lub ustaleń, które zagwarantują stosowanie procedur, ich monitorowanie oraz egzekwowanie. Przepisy te nie pozwalają na jednoznaczne rozstrzygnięcie, czy postanowienia odnoszą się jedynie do tych państw, w których już występuje odpowiedni system (i zobowiązuje państwa do zagwarantowania skuteczności jego funkcjonowania), czy do wszystkich stron Konwencji. Przy założeniu, że mamy do czynienia z drugim przypadkiem, trudno jest definitywnie rozstrzygnąć, czy przepis ten ma charakter fakultatywny czy obligatoryjny. Z tego względu oraz biorąc pod uwagę stanowisko Komendy Głównej Policji i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które postulowały konieczność zagwarantowania fakultatywności wprowadzenia do krajowego porządku prawnego przepisów zawartych w ww. artykule, Rzeczpospolita Polska zgłosiła zastrzeżenie do tego artykułu mówiące, że Polska nie będzie go stosować. Dodano w zastrzeżeniu jednak, że jeśli rozwiązania i doświadczenia innych państw europejskich, wskażą na pozytywny wpływ stosowania certyfikatów na bezpieczeństwo imprez masowych, spowoduje to wprowadzenie podobnego systemu w Polsce. Oznacza to,

że w przypadku pozytywnej oceny funkcjonowania systemu certyfikacji (licencji) stadionów w innych krajach i decyzji w sprawie wprowadzenia tego rozwiązania do polskiego systemu prawnego, Polska odstąpi od ww. zastrzeżenia w kolejnych latach.

Wskazana ustawa ratyfikacyjna weszła już w życie, a zatem Konwencja obowiązuje w polskim systemie prawnym.

Źródło: www.prezydent.pl



Autor:
Marcin Borowski